

FT-22128 - Byrådsmedlemmer skal kun kunne tage deres personlige mandat med ved partiskifte og ikke listestemmer

Borgerforslag - støtterblanket

Du kan bruge denne blanket til at støtte et borgerforslag, hvis du ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Der er ingen forpligtelser forbundet med at være støtter af et forslag.

Dine personoplysninger bliver ikke offentliggjort, når du er støtter af forslaget. Vi henviser i øvrigt til politikken for, hvordan vi behandler personoplysninger, på borgerforslag.dk. Du kan se et uddrag af persondatapolitikken med de relevante afsnit for støttere nedenfor.

Sådan støtter du ikkedigitalt et borgerforslag

1. Når du har udfyldt blanketten og underskrevet den, skal du sende den som fysisk post til Christiansborg, Folketinget, Rigsdagsgården 4, 1218 København K, att.: Borgerforslag.
2. Når Folketingets Administration har modtaget blanketten, kontrollerer administrationen ved at slå op i Det Centrale Personregister (CPR), at du har stemmeret til folketingsvalg. Herefter registrerer vi din støtte i systemet, og du modtager en bekræftelse pr. brev eller e-mail på, at din støtte er registreret.

Titel

Byrådsmedlemmer skal kun kunne tage deres personlige mandat med ved partiskifte og ikke listestemmer

Id: FT-22128

Forslag

Forslaget går ud på at ændre valgloven, så et byrådsmedlem, der skifter parti i en kommunal valgperiode, kun kan medtage det mandat, som medlemmet personligt er valgt ind på. Listestemmer og partiets samlede mandater skal forblive i det parti, som vælgerne har stemt på.

Forslaget indebærer, at et kommunalbestyrelsesmandat kun følger personen ved partiskifte, hvis kandidaten har opnået et selvstændigt personligt mandat altså hvis kandidatens personlige stemmetal i sig selv var tilstrækkeligt til at udløse et mandat uden brug af partiets listestemmer.

Bemærkninger til forslaget

Det danske kommunale demokrati bygger på grundlæggende retlige og demokratiske principper, herunder repræsentativitet, gennemsigtighed og respekt for vælgernes vilje. Når et byrådsmedlem skifter parti i en valgperiode og samtidig medtager et mandat, der i væsentlig grad er baseret på listestemmer og partiets samlede opbakning, opstår der en udfordring for disse centrale principper.

1. Repræsentationsprincippet og vælgerens mandat

Grundloven fastlægger et repræsentativt demokrati, hvor politiske mandater udtrykker vælgernes samlede vilje. Selvom Grundloven ikke direkte regulerer kommunale partiskift, er det et alment anerkendt princip i dansk forfatningsret, at et mandat hviler på vælgernes tillid. I kommunalvalg er denne tillid både knyttet til kandidater og partilister.

Når en kandidat, der hovedsageligt er valgt ind på baggrund af partiets stemmer, skifter parti, udfordres dette repræsentationsprincip. Vælgerne har stemt på et parti for at give det indflydelse, og partiets mandat bør derfor ikke kunne flyttes uden vælgernes samtykke. En sådan flytning kan betragtes som en form for "mandatbortførelse", der svækker vælgerens mulighed for at kunne forudse den politiske virkning af sin stemme.

FT-22128 - Byrådsmedlemmer skal kun kunne tage deres personlige mandat med ved partiskifte og ikke listestemmer

2. Personlige mandater vs. listemandater et retligt skillepunkt

Den foreslåede ændring bygger på et skel mellem personligt og listebaseret mandat. Dette skel har allerede en solid forankring i valgretten: Kandidater, der opnår valg alene på deres personlige stemmetal, står i en særlig position, hvor mandatet i høj grad kan siges at være "personligt ejet" i demokratisk forstand.

Modsat bør mandater, der bæres ind af partiets samlede stemmer, anses for partiets mandat. Det følger af det forholdsmæssige valgsystems natur: En stor del af mandatfordelingen afhænger af partiernes stemmetotaler, ikke kun af individuelle kandidaters popularitet. Ved at lade listemandater følge partiet og personlige mandater følge personen skabes der en logisk og demokratisk klar struktur, som respekterer de stemmer, der ligger til grund for mandatet.

3. Demokratisk legitimitet og tilliden til det kommunale selvstyre

Kommunalbestyrelser fungerer på delegation fra borgerne, og tilliden til denne institution er afgørende for den lokale demokratiske legitimitet. Et partiskifte, hvor et mandat i praksis flytter politisk side uden vælgernes indflydelse, risikerer at skabe et "demokratisk underskud".

Dette kan sammenlignes med begreber fra demokratiteorien såsom accountability og political trust. Hvis vælgerne oplever, at deres stemme kan blive brugt til at understøtte et politisk projekt, de ikke har valgt, svækkes accountability og dermed også tilliden. Tillid er en forudsætning for et velfungerende lokaldemokrati, og derfor bør lovgivningen understøtte en klar og forudsigelig forbindelse mellem vælgerens stemme og mandatets placering.

4. Retssikkerhed og forudsigelighed i valgprocessen

Retssikkerhed i valglovgivningen handler ikke kun om reglernes klarhed, men også om borgernes mulighed for at forstå konsekvenserne af deres stemme. Den nuværende ordning, hvor et mandat kan skifte parti uden hensyntagen til stemmernes oprindelse, kan skabe en situation, hvor vælgerne ikke kan forudsige den politiske virkning af deres stemme.

En ændring, hvor kun personlige mandater kan tages med ved et partiskifte, vil derfor øge retssikkerheden, fordi vælgerne vil vide, at deres stemme forbliver knyttet til det parti, de har valgt medmindre de specifikt har givet en kandidat et stærkt personligt mandat.

5. International og komparativ inspiration

I flere europæiske lande skelnes der tydeligt mellem personlige og partibaserede mandater, og det anses som et demokratisk problem, hvis et mandat flyttes uden vælgermandat. Dette gælder eksempelvis i nogle regioner i Tyskland og i visse kommunale systemer i Nederlandene. Danmark kan med dette forslag styrke sin egen model ved at lade vælgernes vilje være styrende, i tråd med internationale demokratiske standarder om stabilitet og legitimitet.

6. Balancen mellem politisk frihed og vælgernes rettigheder

Forslaget begrænser ikke det enkelte byrådsmedlems ret til at skifte parti. Det er en central del af den politiske frihed, som bør bestå. Forslaget fastslår blot, at et partiskifte ikke automatisk bør medføre, at partiets mandat skifter side. Politikerens frihed bevares men vælgernes mandat beskyttes.

FT-22128 - Byrådsmedlemmer skal kun kunne tage deres personlige mandat med ved partiskifte og ikke listestemmer

Nikolaj Dennis Larsen
Danmark Odense

ndl89@outlook.dk
29405850

Medstillere

Nicolai Uhrenholdt
Odense

Kim Lei-Jensen
Odense

John Ketelsen
Odense

Jakob Kristoffer Askær Cemik
Odense

Emma Uhrenholdt
Odense

Kontaktoplysninger

nu@svensborgmail.dk
27876999

kim@lei-jensen.dk

john@ketelsen.dk

jakobcemik@gmail.com

eu@svendborgmail.dk

FT-22128 - Byrådsmedlemmer skal kun kunne tage deres personlige mandat med ved partiskifte og ikke listestemmer

Støtteerklæring

For borgere der ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Jeg ønsker at være støtter for det borgerforslag, der fremgår af denne blanket.

Fulde navn (skal udfyldes)

Adresse (skal udfyldes)

Postnummer (skal udfyldes)

By (skal udfyldes)

Cpr-nummer (skal udfyldes)

E-mail (hvis du ønsker en kvittering for registreringen af din støtte pr. e-mail)

Dato

Underskrift

Med min underskrift bekræfter jeg, at jeg har læst forslaget, og at jeg har læst og accepteret samtykkeerklæringen nedenfor.

Erklæring om samtykke for støttere

Jeg har læst og er indforstået med Politikken for behandling af personoplysninger i ordningen om borgerforslag. Du kan læse et uddrag af politikken på følgende side.

Jeg er indforstået med

- at personoplysninger om mig behandles som beskrevet, når jeg benytter ordningen,
- at jeg som støtter af et borgerforslag ikke kan trække min støtte tilbage, når jeg har givet den, og
- at jeg kun kan støtte det samme borgerforslag én gang.

FT-22128 - Byrådsmedlemmer skal kun kunne tage deres personlige mandat med ved partiskifte og ikke listestemmer

Sådan behandler vi dine personoplysninger på borgerforslag.dk

Når du anvender hjemmesiden borgerforslag.dk som hovedstiller af et borgerforslag, medstiller af et borgerforslag eller støtter af et borgerforslag, behandler vi nogle oplysninger om dig. Dette er nærmere beskrevet i det følgende.

Derfor behandler vi dine personoplysninger

Vores formål med at behandle dine personoplysninger på borgerforslag.dk er at varetage de opgaver, der følger af:

- Lov nr. 1672 af 26. december 2017 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget. Loven er ændret ved lov nr. af 698 af 24. maj 2022.
- Bekendtgørelse nr. 843 af 8. juni 2022 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget.

De oplysninger, vi indsamler i forbindelse med borgerforslagsordningen, bruger vi ikke til andre formål, og vi videregiver dem ikke til andre.

Særligt for ikkedigitale borgere

Borgere, som ikke benytter den digitale løsning på borgerforslag.dk, og som vi herefter kalder ikkedigitale borgere, kan i stedet benytte en papirbaseret løsning. De kan tilkendegive, at de ønsker at være hovedstiller, medstiller eller støtter af et borgerforslag, ved at indsende en blanket med de relevante oplysninger til Folketingets Administration med fysisk post.

Når vi modtager en blanket fra en ikkedigital borger, undersøger vi ved at slå op i Det Centrale Personregister, om borgeren har stemmeret til folketingsvalg. Det er en betingelse for at benytte borgerforslagsordningen, at man har stemmeret til folketingsvalg, og oplysningerne om stemmeret bruger vi til at sikre, at borgeren opfylder denne betingelse.

Det Centrale Personregister indeholder ikke oplysninger om valgret for personer med fast bopæl på Færøerne. Disse skal derfor afgive en erklæring om, at de har stemmeret til Folketinget. Erklæringen træder i stedet for Folketingets Administrations opslag af, at den pågældende har valgret, ved at slå personen op i Det Centrale Personregister. Hvis de ikke har et cpr-nummer, skal de i stedet oplyse deres færøske p-tal.

Hvis betingelsen om stemmeret er opfyldt, indtaster Folketingets Administration oplysningerne fra blanketten i systemet. Vi behandler de indtastede oplysninger på samme måde som de tilsvarende oplysninger om borgere, der har brugt den digitale løsning.

Læg mærke til, at vi gemmer korrespondance pr. post eller e-mail mellem Folketingets Administration og ikkedigitale borgere i Folketingets Administrations almindelige journal- og sagsbehandlingssystemer. Formålet er navnlig at sikre dokumentation af sagsbehandlingen, f.eks. for at kunne rekonstruere hændelsesforløb, hvis der skulle opstå uenighed mellem Folketingets Administration og borgere om administrationen af ordningen.

De blanketter, vi modtager fysisk, gemmer vi i et afgrænset tidsrum. Vi opbevarer dem bag lås, og de er kun tilgængelige for medarbejdere i Folketingets Administration, som har brug for at få adgang til oplysningerne i blanketterne for at varetage arbejdsopgaver i relation til borgerforslagsordningen.

Sikkerhed og logning i den digitale løsning på borgerforslag.dk

Kommunikation mellem brugere og systemet foregår via en krypteret og sikker forbindelse.

Systemet er hostet eksternt, og Folketingets Administration har indgået en databehandleraftale, som vi løbende kontrollerer.

Vi opbevarer data, som vi behandler i systemet, på servere, der fysisk befinder sig i EU.

FT-22128 - Byrådsmedlemmer skal kun kunne tage deres personlige mandat med ved partiskifte og ikke listestemmer

Dataansvarlig myndighed og kontakt

Folketinget er den dataansvarlige myndighed for borgerforslagsordningen.

Du kan kontakte Folketingets Administration med spørgsmål om, hvordan vi i Folketingets Administration behandler personoplysninger i forbindelse med borgerforslagsordningen. Du kan sende en e-mail til os på borgerforslag@ft.dk, eller du kan ringe til os på telefon 3337 5500.

Du kan også sende et brev til os:

Christiansborg, Folketinget
Att.: Borgerforslag
Rigsdagsgården 4
1218 København K

Du kan også kontakte Folketingets Administrations databeskyttelsesrådgiver på e-mail dpo@ft.dk eller på telefon 3337 5500 eller ved at sende et brev att. databeskyttelsesrådgiveren.